



LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS SOCIALINĖS PADĖTIES PAGRINDU ĮSIGYJANT BILJETUS Į PAKRUOJO DVARĄ TYRIMO

2023 m. rugsėjo 28 d. Nr. (23)SN-165)SP-80

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2023 m. rugpjūčio 24 d. buvo gautas pareiškėjos (Tarnybai asmens duomenys žinomi, toliau – Pareiškėja) skundas dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu Pakruojo dvare (toliau – Dvaras).

Pareiškėja rašė, kad UAB „Pakruojo dvarai“ (toliau vadinama ir Bendrove), valdanti Pakruojo dvarą, nesudarė Pareiškėjai galimybės įsigyti pigesnį šeimos bilietą, kai ji lankėsi su savo vaikais (trys asmenys: Pareiškėja ir du nepilnamečiai vaikai) Pakruojo dvare. Pareiškėja teigė, kad rugpjūčio 23 d. jos šeima (Pareiškėja ir jos 8 ir 9 metų amžiaus dukros) atvyko į Pakruojo dvaro vasaros festivalį. Pareiškėja bilietų kasoje paprašė šeimos bilieto (2+1), tačiau Pareiškėjai toks bilietas nebuvo parduotas – kasininkė atkreipė dėmesį, kad šis bilietas galioja tik dviem suaugusiems ir vienam vaikui, o Pareiškėjos šeima buvo vienas suaugęs asmuo ir du vaikai. Perkant bilietus atskirai (1 suaugęs ir 2 vaikai) Pareiškėja sumokėjo 2 (dviem) Eur daugiau nei būtų perkant 2+1 šeimos bilietą. Kasininkei nesutikus parduoti Pareiškėjai šeimos bilieto, ji kreipėsi Pakruojo dvaro kontaktinėje informacijoje nurodytu telefono numeriu 8 657 52 693, kuriuo atsiliepęs asmuo dar kartą patvirtino, kad „tikrai nesame šeima ir mums parduoti jų taikomo šeimos bilieto (2+1) jie negali“ (citata).

Tarnyboje gavus Pareiškėjos skundą, iš Dvaro viešai pateikiamos informacijos (internetinės svetainės) buvo matyti, kad Bendrovė prekiauja dviejų tipų šeimos bilietais: 2+1 (du suaugę ir vaikas nuo 5 iki 17 metų) ir 2+2 (du suaugę ir du vaikai nuo 5 iki 17 metų).

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Birutė Sabatauskaitė (toliau – Lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 2023 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. (23)SN-165)S-436 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į UAB „Pakruojo dvarai“ vadovą, prašydama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo rašto gavimo dienos (kuo skubiau) pateikti paaiškinimą ir atsakyti į klausimus: „Kokių tikslų siekiant ir dėl kokios priežasties nurodyta, kad šeimos bilietai bus parduodami **dviem** suaugusiems su vaiku arba vaikais? Ar vienas suaugęs asmuo su dviem vaikais gali pasinaudoti galimybe įsigyti šeimos bilietą? Jei ne, dėl kokios priežasties? Kokiame teisės akte apibrėžta „šeimos“ sąvoka apima Jūsų kainodaroje nurodytus kriterijus – du suaugę asmenys su vaiku arba vaikais? Dėl kokios priežasties atsisakyta parduoti šeimos bilietą Pareiškėjos trijų asmenų šeimai (vienas suaugęs ir du vaikai)? Lygių galimybių kontrolierė prašė pateikti ir kitą, UAB „Pakruojo dvarai“ vadovo nuomone, svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2023 m. rugsėjo 18 d. Tarnyboje buvo gautas 2023 m. rugsėjo 15 d. Bendrovės raštas, kuriuo Bendrovė Tarnybą informavo, kad:

1. Dėkoja Pareiškėjai ir Tarnybai, už atsiradusią priežastį peržiūrėti Bendrovės taikomą renginių marketingo ir bilietų kainodaros politiką bei ištaisyti klaidas, kurios įsiterpė į renginių bilietų kainodarą.
2. Apgailestauja, kad nenumatė iškilusių nestandartinių situacijų sprendimo mechanizmo, kuris leistų greitai ir be neigiamo poveikio lankytojų nuotakai išspręsti šį Pareiškėjos klausimą Bendrovės renginio lankymo metu.
3. Patvirtina, kad Pareiškėjos renginio lankymo metu buvo nustatytos šios bilietų kainos: Bendrovė prekiaavo dviejų tipų „šeimos bilietais“: 2+1 (du suaugę ir vaikas nuo 5 iki 17 metų) ir 2+2 (du suaugę ir du vaikai nuo 5 iki 17 metų).
4. Pabrėžia, kad bilietų tipo pavadinimas „šeimos bilietas“ buvo naudojamas bendrąja prasme – kaip tam tikros grupės žmonių apibūdinimas, kuri susideda iš tėvų ar atsakingų už vaikų priežiūrą renginyje/ išvykoje (gimnainčių) asmenų. Bilietų pirkimo momentu, Bendrovė nevykdė šių asmenų įgaliojimų ar giminystės ryšių patikros identifikuojuant juos kaip šeimą (tėvų ir vaikų, įvairių teisiškai santykiai ar tėvų santuokos).

5. Pareiškėjos minimu atveju, Bendrovė neketino nieko iš lankytojų kaip nors identifikuoti kaip „šeimą“ pagal teisinį statusą ar lyties atžvilgiu (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 str. prasme), arba šiuo pagrindu diskriminuoti, suteikiant kam nors šiuo pagrindu kokias nors preferencijas.

6. Bendrovė apgailestauja, kad šis apmaudus neapsižiūrėjimas įsivėlė į Bendrovės bilietų kainodarą bei sukėlė Pareiškėjai neigiamus išgyvenimus, lankantis Pakruojo dvaro renginyje.

7. Gavus Tarnybos raštą, Bendrovė nedelsiant atnaujino renginių bilietų kainodarą bei ištaisė apmaudžią klaidą, informacija skelbiama <https://ticket.pakruojo-dvaras.lt/vasaros-geliu-festivalis-2023/produktas/inp-savaitgalis/>

8. Bendrovė apgailestauja dėl įvykusio nesusipratimo, bei norėtų atsiprašyti Pareiškėjos ir jos vaikų dėl šio nemalonaus incidento. Be to, prašytų Tarnybą informuoti Pareiškėją apie tai, kad Bendrovė norėtų kompensuoti susidariusį bilietų skirtumą (2 eurus), jį sumokant į Pareiškėjos nurodytą sąskaitą. a

9. Pareiškėjai sutikus, Bendrovė kviečia Pareiškėją su šeima nemokamai apsilankyti renginyje „Istorinių nuotykių parkas“, kuris vyks savaitgaliais iki rugsėjo 30 d. 2023m. Pareiškėja gali dėl šio pasiūlymo tiesiogiai susisiekti su atsakingu asmeniu el. paštu rumai@pily-dvarai.lt.

Gavus pirmiau paminėtą Bendrovės informaciją, Tarnyba el. paštu informavo pareiškėją apie Bendrovės siūlymą grąžinti piniginį bilietų įsigijimo skirtumą ir apsilankyti Pakruojo dvare pakartotinai.

Iš viešai prieinamos informacijos (Pakruojo dvaras internetinės svetainės) 2023 m. rugsėjo 21 d. buvo matyti, kad Bendrovės nustatytos bilietų kainos yra šios:

- Vaikui iki 5 metų įleidžiami nemokamai.
- ŠEIMOS BILIJETAS 3 asmenims (2 suaugę + 1 vaikas iki 17 m. (imtinai) arba 1 suaugęs + 2 vaikai iki 17 metų (imtinai) – 38 Eur (renginio vietoje 44 Eur),
ŠEIMOS BILIJETAS 4 asmenims (2 suaugę + 2 vaikai iki 17 m. (imtinai) arba 1 suaugęs + 3 vaikai iki 17 m. (imtinai) – 48 Eur (renginio vietoje 56 Eur).
Papildomas vaikas iki 17 m. (imtinai) įsigyjant šeimos bilietą – 10 Eur (renginio vietoje – 12 Eur).

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Pareiškėja norėdama apsilankyti (gauti paslaugas) UAB „Pakruojo dvarai“ valdomame Pakruojo dvare, norėdama įsigyti Šeimos bilietą, nepatyrė diskriminacijos dėl socialinės padėties, kitaip tariant, ar Bendrovė nepažeidė Lygių galimybių

įstatymo 8 str. 1 bei 2 punkto, nustatančio paslaugų teikėjų pareigą įgyvendinti lygias galimybes vartotojų teisių apsaugos srityje, nepaisant, be kita ko, socialinės padėties.

Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Diskriminacijos sąvoka paprastai siejama su lygių galimybių, lygiateisiškumo pažeidimu, o nediskriminavimas – su asmenų lygaus traktavimo, lygių galimybių realizavimo kategorijomis.

Konstitucinė diskriminacijos samprata atskleidžiama, pasiremiant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 str., kuriame numatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, ir nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Nagrinėjamu atveju Pareiškėja kreipėsi į Tarnybą informuodama, kad jos šeimai (Pareiškėja ir du jos nepilnamečiai vaikai), lankantis Pakruojo dvare, jai nebuvo parduotas šeimos bilietas, kuris, pagal Pareiškėjos nurodytas aplinkybes ir skundo gavimo Tarnyboje metu, buvo Bendrovės internetinėje svetainėje buvo nurodytas dviejų tipų: 2+1 (du suaugę ir vaikas nuo 5 iki 17 metų) ir 2+2 (du suaugę ir du vaikai nuo 5 iki 17 metų). Pareiškėjos teigimu, jai aiškinantis situaciją dėl galimybės įsigyti šeimos bilietą, Pakruojo dvaro darbuotojai ją patikino, kad „mes tikrai nesame šeima ir mums parduoti jų taikomo šeimos bilieta (2+1) jie negali“ (citata). Pareiškėja nurodė, kad jos nuomone, ji, Pakruojo dvare apsilankiusi su savo dviem nepilnamečiais vaikais (1 + 2 (vienas suaugęs asmuo ir du nepilnamečiai vaikai) ir negalėjusi nusipirkti šeimos bilieta, dėl tokios Bendrovės kainų rinkodaros ir bilietų pardavimo taisyklių, patyrė diskriminaciją dėl socialinės padėties.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 str. 8 punktą, socialinė padėtis yra asmens padėtis, kurią lemia jo šeiminių padėtis, įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų institucijose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens turtine padėtimi susiję veiksniai.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 d. 1 bei 2 punktus, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas; suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad šioje informacijoje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu ir nebūtų formuojamos visuomenės nuostatos, kad dėl šių požymių asmuo yra pranašesnis ar menkesnis už kitą.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalies 10 punktą, tiesioginė diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus lengvatų teikimą amžiaus, negalios bei socialinės padėties pagrindu, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama teisėtomis ir tinkamomis priemonėmis.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 4 str., teismuose ar kitose kompetentingose institucijose nagrinėjant fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje

dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas.

Tarnybai pateiktame atsakyme Bendrovė pažymėjo, kad bilietų tipo pavadinimas „šeimos bilietas“ buvo naudojamas bendrąja prasme – kaip tam tikros grupės žmonių apibūdinimas, kuri susideda iš tėvų ar atsakingų už vaikų priežiūrą renginyje / išvykoje (giminaičių) asmenų. Bilietų pirkimo momentu, Bendrovė nevykdė šių asmenų įgaliojimų ar giminystės ryšių patikros identifikuojant juos kaip šeimą (tėvų ir vaikų, įvaikių teisiai santykiai ar tėvų santuokos). Pareiškėjos minimu atveju, Bendrovė neketino nieko iš lankytojų kaip nors identifiikuoti kaip „šeimą“ pagal teisinį statusą ar lyties atžvilgiu (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 str. prasme), arba šiuo pagrindu diskriminuoti, suteikiant kam nors šiuo pagrindu kokias nors išskirtinai geresnes (palankesnes) sąlygas.

Lygių galimybių įstatyme, kurio paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu, diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Tiesioginė diskriminacija yra elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui (Lygių galimybių įstatymo 2 str. 8 dalis).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pasisakęs: „pagal Konstituciją, *inter alia* jos 38 straipsnio nuostatas, santuoka yra vienas iš šeimos konstitucinio instituto pagrindų kurti šeimos santykius, tačiau tai nereiškia, kad Konstitucija, *inter alia* jos 38 straipsnio 1 dalies nuostatos, nesaugo ir negina kitokių nei santuokos pagrindu sudarytų šeimų, *inter alia* santuokos nesudariusių vyro ir moters bendro gyvenimo, kuris grindžiamas pastoviais emocinio prierašumo, tarpusavio supratimo, atsakomybės, pagarbos, vaikų bendro auklėjimo ir panašiais ryšiais bei savanorišku apsisprendimu prisiimti tam tikras teises ir pareigas, kurie yra konstitucinių motinystės, tėvystės ir vaikystės institutų pagrindas. Minėta ir tai, kad pagal Konstituciją, *inter alia* konstitucinį teisinės valstybės principą, Seimas, kaip įstatymų leidžiamosios valdžios institucija, vykdydamas savo konstitucinius įgaliojimus ir teisės aktais reguliuodamas šeimos santykius, *inter alia* formuluodamas

šeimos sąvoką, privalo paisyti Konstitucijos ir iš jos kylančių reikalavimų, *inter alia* lygiateisiškumo, žmogaus orumo, privataus gyvenimo gerbimo.“

Konstitucinis Teismas pažymi, kad konstitucinė šeimos samprata grindžiama šeimos narių tarpusavio atsakomybe, supratimu, emociniu prieraišumu, pagalba ir panašiais ryšiais bei savanorišku apsisprendimu prisiimti tam tikras teises ir pareigas, t. y. santykių turiniu, o šių santykių išraiškos forma konstitucinei šeimai esminės reikšmės neturi.

Pareiškėja skunde nurodė aplinkybes, jog jos šeimai lankantis Pakruojo dvare, jai nebuvo parduotas šeimos bilietas, kadangi Pareiškėjos šeimą sudaro ne du suaugę asmenys ir vaikas, bet vienas suaugęs asmuo ir du vaikai. Taip pat, atkreiptinas dėmesys, jog Pareiškėjos skundo pateikimo metu Pakruojo dvaro internetinėje svetainėje, viešai buvo skelbiama, kad Bendrovė prekiauja dviejų tipų šeimos bilietais: 2+1 (du suaugę ir vaikas nuo 5 iki 17 metų) ir 2+2 (du suaugę ir du vaikai nuo 5 iki 17 metų). Tyrimas dėl galimos diskriminacijos socialinės padėties pagrindu atliekamas ir aplinkybės vertinamos pagal Pareiškėjos lankymosi Pakruojo dvare ir skundo pateikimo metu galiojusias šeimos bilieto įsigijimo sąlygas.

Skundo tyrimo kontekste, pažymėtina, kad tiek Lietuvos Respublikos civilinio kodekso trečiosios knygos „Šeimos teisė“, tiek Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme, tiek kituose teisės aktuose reglamentuojančiuose šeimos santykius ir paramą joms, yra sąvoka – „vienas iš tėvų“. Valstybinės duomenų agentūros duomenimis¹, 2019 m. 100 santuokų teko 45 ištuokos (2018 m. – 44). Daugiau nei pusė (54 proc.) 2019 m. išsituokusių porų turėjo bendrų iki 18 metų amžiaus vaikų. Po ištuokos šeimose be vieno iš tėvų (dažniausiai be tėvo) liko gyventi 6,7 tūkst. vaikų (2018 m. – 6,6 tūkst.). 2009–2019 m. šeimose, kuriose vaikais rūpinasi tik vienas asmuo, liko gyventi daugiau nei 80 tūkst. vaikų. Pareiškėja skunde pažymėjo, jog šeimoje nepilnamečiai auga su vienu iš tėvų, šeima išsituokusi.

Atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes, teigtina, jog Pareiškėjos apsilankymo Pakruojo dvare metu šeimos bilietų įsigijimo sąlygos (nuolaida), buvo taikomos tik konkrečios sudėties šeimoms (dviejų suaugusių asmenų su nepilnamečiais vaikais), tuo tarpu kitos sudėties šeima – vieno suaugusio asmens ir jos (Pareiškėjos) nepilnamečių vaikų šeima tomis pačiomis aplinkybėmis, t. y. norėdama apsilankyti (gauti paslaugas) Pakruojo dvare, buvo traktuojama skirtingai – Pareiškėjos šeimai nuolaida nebuvo pritaikyta.

Tiriant skundą, dėl įrodymų pakankamumo ir patikimumo turi būti sprendžiama kiekvienu konkrečiu atveju. Įrodymų pakankamumas byloje reiškia, kad įrodymai neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą. Įvertinant

¹ Žr.: <https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-gyventojai-2020/santuokos-ir-istuokos/istuokos>

keletą įrodymų, lemia ne tik kiekvieno iš įrodymų patikimumas, bet ir įrodomųjų duomenų tarpusavio santykis – ar nėra prieštaravimų tarp jų, ar šalutiniai duomenys patvirtina pagrindinius, ar pakankami yra tiesioginiai duomenys, ar nuoseklūs yra šalutiniai įrodomieji faktai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. sausio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-150/2007; 2008 m. sausio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-18/2008).

Atliekant skundo tyrimą nenustatytos aplinkybės (tokių aplinkybių nepateikė ir Bendrovė), kad jos paslauga – apsilankymas Pakruojo dvare, tais atvejais, kai lankosi du suaugę asmenys su vienu vaiku ir vienas suaugęs asmuo su dviem vaikais būtų skirtinga, t. y. kad skirtųsi paslaugos pobūdis, kokybė, mastas ar pan., todėl skirtingas kainos taikymas galėtų būti pateisinamas.

Atsižvelgus į pirmiau išdėstytą teisinį reglamentavimą ir Pareiškėjos skunde nurodytas bei skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes teigtina, jog Pareiškėjos apsilankymo Pakruojo dvare metu, Pareiškėja patyrė tiesioginę diskriminaciją dėl socialinės padėties (kurią lėmė šeiminė padėtis), t.y. jai (jos šeimai) buvo taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis būtų taikomos kitam asmeniui (kitai šeimai), o tuo metu galiojusi šeimos bilietų įsigijimo tvarka laikytina pažeidžiančia asmenų (šeimų) lygias galimybes dėl socialinės padėties, tokiu būdu pažeidžiant Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 punkto bei 2 punkto nuostatas.

Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 4 punktas nustato, kad tyrimo metu ar jį atlikęs, lygių galimybių kontrolierius gali nutraukti tyrimą, kai lygias galimybes pažeidžiantys veiksmai (neveikimas) nutraukiami.

Bendrovė pateiktoje informacijoje nurodė, kad gavus lygių galimybių kontrolierės paklausimą dėl informacijos, pagal Pareiškėjos skundą, pateikimo, atkreipė dėmesį į esamą šeimos bilietų įsigijimo tvarką ir ją pakeitė. Iš viešai prieinamų duomenų (internetinės svetainės adresu <https://ticket.pakruojo-dvaras.lt/vasaros-geliu-festivalis-2023/produktas/inp-savaitgalis/>) žinoma, kad šiuo metu Pakruojo dvare šeimos bilietai yra šie: ŠEIMOS BILJETAS 3 asmenims (2 suaugę + 1 vaikas iki 17 m. (imtinai) arba 1 suaugęs + 2 vaikai iki 17 metų (imtinai) – 38 Eur (renginio vietoje 44 Eur) ir ŠEIMOS BILJETAS 4 asmenims (2 suaugę + 2 vaikai iki 17 m. (imtinai) arba 1 suaugęs + 3 vaikai iki 17 m. (imtinai) – 48 Eur (renginio vietoje 56 Eur). Vaikai iki 5 metų amžiaus įleidžiami nemokamai, o esant didesniai vaikų skaičiui, už kiekvieną papildomą vaiką iki 17 m. (imtinai) įsigyjant šeimos bilietą mokama 10 Eur (renginio vietoje – 12 Eur) priemoka.

Remiantis Bendrovės pateikta informacija, šeimos bilietų įsigijimo tvarka, gavus Tarnybos paklausimą pagal Pareiškėjos skundą, buvo pakeista, lygias galimybes pažeidžiantys veiksmai (neveikimas) nutraukti, todėl, remiantis Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 4 punktu, skundo tyrimas yra nutrauktinas.

Remiantis Lygių galimybių įstatymo 17 straipsniu, Bendrovei rekomenduotina pasitvirtinti Lygių galimybių įgyvendinimo politiką ir apie ją informuoti visus savo darbuotojus. Taip pat, rekomenduotina nustatant bilietų kainas į visus renginius užtikrinti, kad asmenys nebūtų diskriminuojami ir taikant nuolaidas, užtikrinti, kad vartotojams būtų sudarytos vienodos sąlygos gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 3 dalies 4 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Skundo tyrimą nutraukti, nutraukus lygias galimybes pažeidžiančius veiksmus.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją ir Bendrovę.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė